

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupen Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2015, č. j. OAM-716/ZA-ZA02-P16-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2016, č. j. 49 Az 108/2015 – 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V záhlaví specifikovaným rozhodnutím žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobu proti tomuto rozhodnutí krajský soud shora označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného ohledně neudělení mezinárodní ochrany žadateli, neboť odpovídá obsahu správního spisu a ani od vydání napadeného rozhodnutí nedošlo na Ukrajině k takovým změnám, které by jej zpochybnilo. Branná povinnost v zemi původu žalobce, ani obavy z války nejsou relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný vycházel z výpovědi žalobce, shromáždil dostatek relevantních informací o aktuální situaci na Ukrajině, v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí ve věci, a současně respektoval judikaturu správních soudů. Rozhodnutí žalovaného je z hlediska všech žalobcem tvrzených skutečností náležitě odůvodněno.

[3] Žalobce (stěžovatel) napadá rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností. Krajský soud podle něj nesprávně vyhodnotil námitku týkající se obav z pronásledování podle § 12 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný a krajský soud nesprávně kvalifikovali jako určující důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany neochotu stěžovatele nastoupit do armády během probíhajícího válečného konfliktu.

Naproti tomu opomenuli skutečnost, že odmítnutí plnění vojenské služby z důvodu výhrady svědomí může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. To je i případ stěžovatele.

[4] Stěžovatel v této souvislosti odkázal na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci *Shepherd* (C-472/13 ze dne 26. 2. 2015), který vyložil čl. 9 odst. 2 písm. e) Směrnice č. 2011/95/EU (kvalifikační směrnice) tak, že za pronásledování lze považovat také trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající do doložek o vyloučení uvedených v čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice (např. zločiny proti míru, válečné zločiny, zločiny proti lidskosti atd.) Krajský soud se k tomuto ustanovení vůbec nevyjádřil a nevyrovnal se s námitkou, že by byl stěžovatel na Ukrajině trestán za to, že kvůli svému svědomí odmítá páchat zločiny proti civilnímu obyvatelstvu.

[5] Stěžovatel dále namítá, že žalovaný nesprávně posoudil povahu konfliktu na Ukrajině. Přestože se konflikt odehrává především na východě země, má dopady na civilní obyvatelstvo na celém území. Současně dodává, že se žalovaný nevypořádal se špatným zacházením, které stěžovateli hrozí ze strany států či jím podporovaných jednotek z důvodu odmítání nastoupit do vojenské služby.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ztotožnil se závěry krajského soudu a navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, případně zamítnout pro nedůvodnost.

[7] Kasační stížnost je přípustná. Jelikož se jedná o věc mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud ji odmítne jako nepřijatelnou.

[8] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[9] Nejvyšší správní soud poznamenává, že rozsudek krajského soudu odpovídá požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu na jeho přezkoumatelnost (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75). Z rozsudku je zjevné, jak soud ve věci rozhodl, a své rozhodnutí založil o dostatečné skutkové zjištění. Vycházel ze správního spisu a informací v něm shromážděných, přičemž ani žalovanému nelze v tomto směru vytknout, že by skutkový základ věci zjistil nedostatečně. Co se týče odmítnutí služby ve vojsku kvůli údajné výhradě svědomí na straně stěžovatele, krajský soud se k této otázce obšírně vyjádřil na stranách 6 a 7 napadeného rozsudku.

[10] Stěžovatel tvrdí, že se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Krajský soud se nedostatečně vypořádal s tvrzenou výhradou svědomí stěžovatele a otázkou hrozby trestu za nerespektování povolávacího rozkazu.

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná, neboť významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[12] Nejvyšší správní soud uvádí, že se problematikou odmítání vojenské služby jako azylově relevantního důvodu opakovaně zabýval. Z ustálené judikatury vyplývá, že samotné odmítání vojenské služby nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Může je zakládat, pokud je odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským předsvědčením (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30, či 30. 11. 2016, č. j. 2 Azs 286/2016 - 29).

[13] K tvrzené výhradě svědomí, jež stěžovateli znemožňuje vykonávat vojenskou službu, uvádí Nejvyšší správní soud následující: Námitka rozporu výkonu vojenské služby se svědomím stěžovatele nemůže v projednávané věci obstát. Tuto otázku v řízení před žalovaným stěžovatel nastínil velmi neurčitě, neboť uvedl: „Nemám za koho a s kým bojovat. Za Porošenka nebo za koho?“. Bližší konkretizaci výhrady svědomí jako důvodu pro odmítnutí výkonu vojenské služby na Ukrajině stěžovatel uvedl až v doplnění žaloby, nikoli v samotném správním řízení.

[14] K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. Žadatel je tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany nese břemeno tvrzení a jeho žádost je posuzována z hlediska skutečností, které označí jako důvody k jejímu podání (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 - 48, nebo rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 - 32). Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2016, č. j. 7 Azs 78/2016 - 23).

[15] Pro shora uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto není důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu. Soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování soudní

judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu práva. Soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. dubna 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu